ప్రచురణార్హమైన

భారతదేశ సర్వోన్నత న్యాయస్థానం
క్రిమినల్ అప్పీలేట్ అధికారపరిధి

క్రిమినల్ అప్పీల్ నెం.1304/2018

ప్రదీప్ కుమార్ ...అప్పీలుదారు (లు)

వర్సెస్

చత్తీస్గఢ్ రాష్ట్రం ....ప్రతివాది (లు)

తీర్పు

సంజయ్ కరోల్, న్యాయమూర్తి.

1. 1-10-2003 రోజున ధౌర్పూర్ జిల్లా పోలీస్ స్టేషన్ పరిధిలోకి వచ్చే చితర్పూర్ గ్రామానికి చెందిన ఉమేష్ చౌదరి అనే వ్యక్తిని నిందితుడు ప్రదీప్ కుమార్ (సిఆర్ఏ 940/2004 అప్పీలెంట్ నెం. 2) ఛత్తీస్గఢ్, బిలాస్పూర్ హైకోర్టు ముందు హత్య చేసినట్లు ఆరోపణలు ఉన్నాయి.భైన్సా అలియాస్ నంద్లాల్ (అదే అప్పీల్లో హైకోర్టు ముందు అప్పీలుదారు నెం. 1) దీనికి సంబంధించి ధౌర్పూర్ పోలీస్ స్టేషన్లో ఎఫ్ఐఆర్ No.126/03 (Ex.P-6) నమోదు చేయబడింది.

2. 02.10.2003 న, దర్యాప్తు అధికారి, ఐ. తిర్కీ (పిడబ్ల్యు-19) దర్యాప్తు ప్రారంభించి, సంఘటన స్థలాన్ని ధృవీకరించిన తరువాత మృతదేహాన్ని పోస్టుమార్టం విశ్లేషణ కోసం పంపారు, దీనిని డాక్టర్ కమలేష్ కుమార్ (పిడబ్ల్యు-14) తన నివేదిక (Ex.P-10) ప్రకారం నిర్వహించారు.మరణించిన వ్యక్తిపై అప్పీలుదారుకు కలిగి ఉన్న శత్రుత్వం కారణంగా ఈ నేరము జరిగిందని దర్యాప్తులో వెల్లడైనది.చితర్పూర్ గ్రామంలో మరణించిన వ్యక్తి స్వాధీనంలో ఉన్న దుకాణాన్ని ఉపయోగించాలనే కోరిక ఈ హత్య యొక్క ఉద్దేశ్యం.

3. రామ్క్రిపాల్ సోని (పిడబ్ల్యు-1) మరియు గోపాల్ యాదవ్ (పిడబ్ల్యు-7) సమక్షంలో నిందితుడు ప్రదీప్ కుమార్ చేసిన అదనపు న్యాయపరమైన నేరాంగీకార వివరణ (Ex.P-11), మృతుడి తండ్రి గజధర్ చౌదరి (పిడబ్ల్యు-10), సహ-గ్రామస్తులు సిరోధ్ (పిడబ్ల్యు-6), రాధికా

(పిడబ్ల్యు-13) 3 భార్య (పిడబ్ల్యు-7) వాంగ్మూలాల ఆధారంగా ట్రయల్ కోర్టు,పార్టీల మధ్య ముందస్తు శత్రుత్వం/"ఉద్రిక్తత" యొక్క వాస్తవాన్ని గ్రహించారు, మరియు అదనంగా పోలీసులు మరణించిన వ్యక్తి దుకాణం యొక్క తాళాలు మరియు అతని కరెన్సీ నోట్లను అప్పీలుదారుడి నుండి స్వాధీనం చేసుకున్నారు.ఐపిసి సెక్షన్ 302/34 కింద శిక్షార్హమైన నేరాలకు సంబంధించి కోర్టు నిందితులిద్దరినీ దోషిగా నిర్ధారించి,నేరానికి సంబంధించి వారికి జీవిత ఖైదు మరియు Rs.500 జరిమానా చెల్లించాలని, మరియు ఐపిసి సెక్షన్ 201 కింద శిక్షార్హమైన నేరానికి సంబంధించి ఏడు సంవత్సరాల జైలు శిక్ష మరియు Rs.500 జరిమానా చెల్లించాలని తీర్పునిచ్చింది.

4. పిడబ్ల్యు -1 మరియు పిడబ్ల్యు-7 ఇరువురి వాంగ్మూలాలు(పిడబ్ల్యు-1 ప్రాసిక్యూషన్ కు మద్దతు ఇవ్వకపోయినప్పటికీ) నమ్మదగినవని ట్రయల్ కోర్టు గుర్తించింది మరియు దర్యాప్తు అధికారి (పిడబ్ల్యు-19) ముందు నిందితుడు ప్రదీప్ కుమార్ తన నేరాన్ని అంగీకరించాడనే వాస్తవాన్ని ప్రాసిక్యూషన్ స్థాపించింది.స్టేట్ మెంటులో ఇచ్చిన వివరముల కారణముగా, దాని ఫలితంగా స్వాధీనం చేసుకున్న వస్తువుల వసూలు చేయుట, ప్రాసిక్యూషన్ ఏర్పాటు చేసిన కేసుకు మద్దతుగా, వరుసగా సంఘటనల , అదనపు లింక్ అని ట్రయల్ కోర్టు కనుగొంది.

5. అయితే , ఇద్దరు నిందితులు దాఖలు చేసిన అప్పీలు లో, హైకోర్టు అన్ని నేరాలకు సంబంధించి నిందితుడు ప్రదీప్ కుమార్ యొక్క నేరారోపణను మరియు దాని కింద ఉన్న శిక్షలను సమర్థించింది, అయితే నిందితుడు ఖైన్సా అలియాస్ నంద్ లాల్ ను అన్ని ఆరోపణలపై నిర్దోషిగా ప్రకటించింది.

6. అందువల్ల , అప్పీలుదారు-నిందితుడు ప్రదీప్ కుమార్ దాఖలు చేసిన ప్రస్తుత అప్పీల్.గమనించదగ్గ విషయం ఏమిటంటే, క్రింద ఉన్న ఏ న్యాయస్థానమూ నిందితుడి అపరాధం ప్రాసిక్యూషన్ చేత నిరూపించబడిందని, సహేతుకమైన సందేహానికి మించినదని నిర్ధారణకు తిరిగి రాలేదు.అనుమానం, అది ఎంత తీవ్రమైనది లేదా సంభావ్యమైనది అయినా, సాక్ష్యాన్ని బదిలీ చేయడం సాధ్యం కాదు అది సందర్భోచితమైనా లేదా ప్రత్యక్షమైనా స్వభావాన్ని, దాటి నిందితుడి నేరాన్ని స్థాపించడంలో సహేతుకమైన సందేహం, మొదటి సందర్భంలో, దీని యొక్క బాధ్యత ప్రాసిక్యూషన్ ద్వారా విడుదల చేయబడుతుంది."ఉండవచ్చు" మరియు "ఉండాలి" మధ్య దూరం చాలా పెద్దది మరియు ఇది అస్పష్టమైన ఊహలను దృడమైన తీర్మానాల నుండి విభజిస్తుంది.[శివాజీ సహబ్రావు బోబడే మరియు ఇతరులు వర్సెస్ మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం, (1973) 2 SCC 793.] 5

7. హైకోర్టు, హరి చరణ్ కుర్మీ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ బీహార్, AIR 1964 SC 1184 కేసులో అత్యున్నత న్యాయస్థానము ప్రతిపాదించిన చట్ట సూత్రాలపై ఆధారపడటం ద్వారా, సహ-నిందితుడు

నేరారోపణ స్వభావం కలిగి ఉన్నాడని ఒప్పుకోవడాన్ని నిందితుడిపై ఉపయోగించలేమని భావించి, భైంసా అలియాస్ నంద్ లాల్ ను నిర్దోషిగా ప్రకటించబడింది.

8. అయితే , నిందితుడు ప్రదీప్ కుమార్కు సంబంధించినంతవరకు (PW-1) మరియు (PW-7) సాక్ష్యాధారాలు పూర్తిగా నమ్మదగినవిగా భావించి మరియు సాక్షులు "స్వతంత్రంగా మరియు నిస్వార్థంగా ఉండటం", అని "సాక్ష్యాలను తయారు చేయడానికి" ఎటువంటి కారణము లేదని, నిందితులను "తప్పుగా ఇరికించడం జరిగిందని కోర్టు గుర్తించింది.అంతేకాకుండా, పేర్కొన్న సాక్షుల ముందు ప్రదీప్ కుమార్ (అప్పీలెంట్ నెం.2) చేసిన అదనపు న్యాయపరమైన ఒప్పుకోలు "అసంకల్పితంగా" లేదా "ఏదైనా బలవంతం", "ప్రలోభాలు", "వాగ్దానం" లేదా "అనుకూలంగా" చేయబడిందని డిఫెన్స్ చూపించలేకపోయిందని హైకోర్టు పేర్కొనబడింది.చట్టవిరుద్ధమైన ఒప్పుకోలు విషయంలో పిడబ్ల్యు-1 & పిడబ్ల్యు-7 వాంగ్మూలాలను నమ్మడానికి ఎటువంటి కారణము లేదని దిగువ కోర్టు పేర్కొంది.

9. సంభావ్యత యొక్క ప్రాముఖ్యత సూత్రాల ఆధారంగా నిందితుడిని దోషిగా నిర్ధారించలేము.న్యాయాన్ని ఏ విధంగానైనా ఉల్లంఘించడాన్ని నివారించడము మరియు ఏదైనా సందేహం కలిగి ఉంటే, దాని ప్రయోజనాన్ని నిందితుడికి తెలుపుట ఈ న్యాయస్థానం యొక్క కర్తవ్యం.[సుజిత్ బిశ్వాస్ వర్సెస్ అస్సాం రాష్ట్రం, (2013) 12 ఎస్. సి. సి. 406, హనుమంత్ గోవింద్ నర్గుండ్కర్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ ఎంపి. (AIR 1952 SC 343) మరియు స్టేట్ వర్సెస్ మహేంద్ర సింగ్ దహియా, (2011) 3 SCC 109].

10. కనీసం చెప్పాలంటే, ఆక్షేపిత తీర్పు అస్పష్టంగా ఉంది.దిగువన ఉన్న రెండు న్యాయస్థానాలు నిందితుడు ప్రదీప్ కుమార్ను దోషిగా భావించడం సాక్ష్యాధారాలను సరికానివిగా మరియు అసంపూర్తిగా అంచనా వేయడంపై ఆధారపడింది, ఈ న్యాయస్థానం దృష్టిలో న్యాయాన్ని అపహాస్యం చేయడానికి దారితీసింది.

11. ప్రాసిక్యూషన్ కేసు, ఉత్తమంగా, మూడు పరిస్థితులపై ఆధారపడి ఉంటుంది (a) పిడబ్ల్యు-1 మరియు పిడబ్ల్యు-7 ముందు నిందితుడు ప్రదీప్ కుమార్ చేసిన నేరాంగీకార ప్రకటన; (బి) ప్రదీప్ కుమార్ మరియు మరణించిన వారి మధ్య ముందస్తు శత్రుత్వం / "ఉద్రిక్తత"; మరియు (సి) 7 యొక్క దుకాణం తాళాలను వసూలు చేసుకోవడం.మృతుడు మరియు అతని కరెన్సీ నోట్లు Rs.300- నిందితుడు అడిగినప్పుడు.

12. దిగువ రెండు న్యాయస్థానాలు అప్పీలుదారు చేసిన అదనపు న్యాయపరమైన ఒప్పుకోలుకు అత్యంత ప్రాముఖ్యతను మరియు ఆధారపడటాన్ని ఉంచినందున, సహదేవన్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ టి. ఎన్., (2012) 6 ఎస్. సి. సి. 403 కేసులో ఈ న్యాయస్థానం పేర్కొన్న సూత్రాలను ఈ క్రింది విధంగా గమనించడం ముఖ్యంః

16. ....

(i) అదనపు న్యాయపరమైన ఒప్పుకోలు స్వయంగా బలహీనమైన సాక్ష్యము. దీనిని న్యాయస్థానం మరింత జాగ్రత్తగా మరియు జాగ్రత్తగా పరిశీలించాలి.

(ii) ఇది స్వచ్ఛందంగా చేయబడాలి మరియు నిజాయితీగా ఉండాలి.

(3) ఇది ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రేరేపించాలి.

(iv) చట్టవిరుద్ధమైన ఒప్పుకోలు అనేది ఖచ్చితమైన వరుస పరిస్థితుల ద్వారా మద్దతు ఇవ్వబడినది, ఇతర ప్రాసిక్యూషన్ సాక్ష్యము ద్వారా మరింత ధృవీకరించబడితే ఎక్కువ విశ్వసనీయత మరియు సాక్ష్య విలువను పొందుతుంది.

(v) చట్టవిరుద్ధమైన ఒప్పుకోలు నేరారోపణకు ఆధారం కావాలంటే, అది ఎటువంటి భౌతిక వ్యత్యాసాలు మరియు స్వాభావిక అసంభవాల నుండి బాధపడకూడదు.

(vi) అటువంటి ప్రకటన తప్పనిసరిగా ఇతర వాస్తవాల వలె మరియు చట్టానికి అనుగుణంగా నిరూపించబడాలి.

13. పైన పేర్కొన్న ప్రతి పరిస్థితులతో వ్యవహరించే ముందు, మనం కొన్ని నిర్వివాదమైన వాస్తవాలను నమోదు చేయాలి.అవిః (ఎ) మరణించిన ఉమేష్ చౌదరి కుమారుడు గజధర్ చౌదరి నరహత్య మరణం, (బి) మరణించిన వ్యక్తి గుర్తింపు, (సి) చితర్పూర్ గ్రామంలోని దోడ్కి నాలా నుండి మరణించిన వ్యక్తి మృతదేహాన్ని స్వాధీనం చేసుకోవడం,(డి) పిడబ్ల్యు-14 నిర్వహించిన శవపరీక్ష, మరణించిన వ్యక్తి గొంతు నొక్కడం వల్ల ఊపిరాడక మరణించినట్లు ధృవీకరించడం మరియు (ఇ) మరణానికి కారణం నరహత్య స్వభావం.పూర్వ-శవపరీక్ష విశ్లేషణ ఒక కఠినమైన మరియు మొద్దుబారిన వస్తువు వల్ల మరణించిన వ్యక్తి మెడ ముందు భాగంలో ఉన్న బహుళ రాపిడులను ప్రతిబింబిస్తుంది.హైయోయిడ్ ఎముక విరిగిపోయింది, ఊపిరితిత్తులు మరియు శ్వాసనాళ వలయాలు రెండింటిలోనూ రద్దీ ఏర్పడింది.

14. తదుపరి విచారణలో, ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షుల వాంగ్మూలాలను పరిశీలిస్తే, మనోరమా దేవి (PW-11), w/o మృతురాలు తన భర్త ఇంటికి తిరిగి రాలేదని 1.10.2003న నిలదీసింది. రాత్రి, ఆమె పెద్ద కొడుకు వినయ్ కుమార్ (PW-12)ని దుకాణానికి సందర్శించమని కోరింది మరియు విచారణ చేసింది.వెంటనే ,అతను 9 మందిని తెలియచేసి తిరిగి వచ్చి, తన తండ్రి మృతదేహం దొడ్కి నాలా వద్ద రోడ్డు పక్కన గాయాల గుర్తులతో పడి ఉందని తెలియజేశాడు.అనుమానాల ఆధారంగా, మృతుడి తండ్రి గజధర్ చౌదరి (పిడబ్ల్యు-10) 2.10.2003 రోజున ఎఫ్ఐఆర్ No.126/03 (Ex.P-6) తో పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశారు.

15. విశేషమేమిటంటే, ఈ సమయంలో, పిడబ్ల్యు-11 లేదా పిడబ్ల్యు-12 ఎవరూ ఈ నేరానికి పాల్పడినట్లు అనుమానించలేదు.

16. గజధర్ చౌదరి (పిడబ్ల్యు-10) మాట్లాడుతూ, మృతుడి మరణం గురించి ఆరా తీసింది తానేనని, దుకాణ యజమాని సిరోధ్ (పిడబ్ల్యు-6) వెల్లడించినట్లుగా, మరణించిన వ్యక్తిని చివరగా 8 గంటల సమయంలో దుకాణాన్ని మూసివేస్తూ చూశానని పేర్కొన్నారు:మరణించిన వ్యక్తిని, అతను చివరిసారిగా చూసిన సమయానికి మరియు నేరము జరిగిన సమయానికి మధ్య గణనీయమైన అంతరం ఉందని గమనించబడినది.అలాగే అతను నిందితుడితో కనిపించలేదు.నిందితుడు భైంసా మరియు ప్రదీప్ కుమార్ ఉమేష్ చౌదరిని చంపారని తన వాంగ్మూలంలో పేర్కొన్నాడు, అయితే ఈ వాస్తవం 10 దుకాణానికి సంబంధించి నిందితుడు "శత్రుత్వాన్ని కలిగి ఉన్నాడు" అనే కారణంతో "అతని అనుమానం" పై ఆధారపడి ఉందని పేర్కొన్నాడు.అయితే,అది అన్నింటి గురించి మరియు ఎటువంటి వివరణ లేకుండా ఉంటుంది.ఈ పరిమిత వాస్తవాన్ని కూడా ఫిర్యాదులో వెల్లడించకపోవడం గమనార్హం.ఈ ప్రభావానికి, అతని సాక్ష్యంలో భౌతిక మెరుగుదల ఉందని మేము కనుగొన్నాము.అంతే కాకుండా, ఈ సాక్షి విశ్వసనీయమైనదిగా లేదా అతని సాక్ష్యాన్ని నమ్మదగినదిగా గుర్తించలేము.ఈ సంఘటనకు గల కారణాలపై గ్రామస్థుల నుండి ఆరా తీయడంలో అతను విఫలమయ్యాడు.ఆయన ప్రత్యక్ష సాక్షి కాదు.అప్పీలుదారు మరణించిన వారితో పాటు లేదా మరణించిన వారి దుకాణం వైపు లేదా సంఘటన జరిగిన ప్రదేశం వైపు వెళ్లడం, రెండూ రెండు వేర్వేరు ప్రదేశాలు కావడం వంటి వాటిని చివరిగా చూసిన సాక్షి కూడా అతను కాదు.ఏది ఏమైనప్పటికీ, కీలకమైన విషయం ఏమిటంటే, అతని నిస్సందేహంగా అంగీకరించడం ద్వారా, "మరణించిన వ్యక్తి మరియు నిందితుడి మధ్య ఘోరమైన సంఘటన జరగడానికి ముందు ఎటువంటి గొడవ జరగలేదు" మరియు అతను "ఎవరికీ సంబంధించి ఎటువంటి నివేదికను సమర్పించలేదు. ”

18. ఈ ప్రభావానికి, ఏ సందర్భంలోనైనా, కోర్టులో ప్రాసిక్యూషన్కు మద్దతు ఇవ్వని సిరోద్ (PW-6) వాఙ్మూలము కూడా మేము గమనించవచ్చు.

19. మరణించినవారి కుమారుడు వినయ్ కుమార్ (PW-12) యొక్క డిపాజిషన్ వద్దకు వచ్చినప్పుడు, అతను నిస్సందేహంగా ఇలా పేర్కొన్నాడు, "...... తర్వాత నిందితులు నా తండ్రిని హత్య చేసిన తర్వాత విసిరివేసారని పోలీసు సిబ్బంది నాకు చెప్పారు. ....." ఇప్పుడు ఇది అతని తాత గజాధర్ చౌదరి (PW-10) యొక్క సాక్ష్యాన్ని పూర్తిగా తప్పుపట్టింది.ఇదే ప్రభావానికి, రాధిక (PW-13) యొక్క సాక్ష్యం, "......ఉమేష్ హత్య చేయబడిందని నాకు తెలిసింది. ఈ విషయము తరువాత గ్రామస్థుల ద్వారా విన్నాను......"విశేషమేమిటంటే, అప్పీలుదారు చేత మరణించిన వ్యక్తి హత్యకు గురైనట్లు తన భర్త (PW-7) ద్వారా తనకు తెలియజేయలేదని ఆమె చేసిన వాంగ్మూలం, ఆమె ఎదుర్కొన్న మునుపటి స్టేట్మెంట్లో నమోదు చేయబడలేదు.అయితే కీలకమైన విషయం ఏమిటంటే, తన భర్త అనుమానితుడిగా ఉన్నాడని, అది సరైనదని ఆమె అంగీకరించింది, "...... మృతుడి హత్యకు సంబంధించి పోలీసు సిబ్బంది నా భర్తను విచారణకు తీసుకువెళ్లారు.పోలీసు సిబ్బంది నా భర్తను ఒకరోజు ఉంచారు......" ఇది ఒకరిని తిరస్కరించిందిమరణించిన వ్యక్తి మరియు నిందితుల మధ్య ఉద్రిక్తత ఉన్న పరిస్థితులు, నేరం యొక్క ఉద్దేశ్యం, అంటే పార్టీల మధ్య దుకాణాన్ని ఉపయోగించడం.

20. తాళాలు మరియు డబ్బు వసూలు చేయుట అయిన తదుపరి పరిస్థితికి సంబంధించి మేము గమనించాము, నిందితుడి ఒప్పుకోలు స్టేట్మెంట్ మినహా స్వతంత్రంగా ధృవీకరించబడిన మెటీరియల్ ఏమీ లేదని, అది కూడా రికార్డులో నిరూపించబడలేదు.కాకపోతే తాళాలు, కరెన్సీ నోట్లు, రక్తంతో తడిసిన బట్టలు రసాయన విశ్లేషణకు పంపలేదు.అప్పీలుదారు యొక్క రక్తపు మరకలతో ఉన్న దుస్తుల యొక్క ఎఫ్ఎస్ఎల్ నివేదిక యొక్క ప్రదర్శించబడని కాపీ మాత్రమే ఉంది, ఇది ఎవరూ నిరూపించలేదు.అలాగే నిందితుడు దుకాణం తాళాలు తన వద్దే ఉంచుకున్నాడని నిలదీయడానికి ఎవరూ ముందుకు రాలేదు, ఎందుకంటే దుకాణం నిందితుడిదేనని ప్రాసిక్యూషన్ కేసు కాదు.

21. సాక్ష్యం యొక్క సబ్స్ట్రాటమ్ , అది అప్పీలుదారు యొక్క అదనపు న్యాయపరమైన ఒప్పుకోలు స్టేట్మెంట్ , ఇండియన్ ఎవిడెన్స్ యాక్ట్, 1872లోని సెక్షన్ 27 ద్వారా దెబ్బతినడమే కాకుండా, దానిని రామ్కృపాల్ సోనీ (PW-1) సమర్థించలేదని మేము కనుగొన్నాము. మరియు గోపాల్ యాదవ్ (PW-7), అతను స్వయంగా అనుమానితుడు.అతను దానిని ఒప్పుకున్నాడు "......ఇన్స్పెక్టర్ నన్ను మరియు కొంతమంది గ్రామస్తులను మృతదేహాన్ని ఉంచిన చోట నిర్బంధించాడని

చెప్పడం సరైనది"......" మరియు "నిందితుడు ప్రదీప్ చేసిన వాంగ్మూలాన్ని నేను 4 గంటలకు ముందు మరెవ్వరికీ వెల్లడించలేదని......" ఈ ప్రకటనకు మద్దతు ఇవ్వడాన్ని మేము ఇప్పటికే అతని భార్య రాధిక (PW-13) గమనించాము.ఇప్పుడు, ఈ సాక్షి స్వయంగా అనుమానితుడు అయితే, అతని సాక్ష్యం అభిశంసించలేనిది లేదా మచ్చ లేనిది అని చెప్పలేము.ఇంకా, PW-7 నిక్షేపణ సాక్షిని సత్యంగా నిలదీయలేదని వెల్లడిస్తుంది మరియు సంఘటన జరిగిన వెంటనే నిందితుడు అతనితో నేరం అంగీకరించినట్లుగా ప్రాసిక్యూషన్ మరొక సిద్ధాంతాన్ని ప్రవేశపెట్టింది.ఇది 2003 అక్టోబరు మొదటి మరియు రెండవ మధ్య రాత్రి.కానీ, అప్పుడు, అతను అలాంటి వాస్తవాన్ని ఎవరికీ వెల్లడించడు.అతను సహ గ్రామస్థుడని ప్రాసిక్యూషన్ను మనం గుర్తు చేయవచ్చు.సంఘటన జరిగిన ప్రదేశం నుండి గాత్రాలు మరియు శబ్దాలు వినబడుతున్నాయని మరియు విధిలేని రోజున అతను ఏమీ వినలేదని అతను అంగీకరించినందున అతని సంస్కరణ కూడా తప్పుగా కనిపిస్తుంది.నేరం జరిగిన ప్రదేశానికి సమీపంలో రామ్సనేహితో సహా మరో 14 మంది ఇళ్లు ఉన్నాయని అతను అంగీకరించాడు.అతను పేర్కొన్న వారందరితో సహా, సహ గ్రామస్థులందరి నుండి సత్యాన్ని నిర్ధారించడం కోసం విచారణ చేయడానికి అతను ఇబ్బంది పడలేదు.ఈ సాక్షి, మా దృష్టిలో, నమ్మదగినవాడు మరియు నమ్మదగినది అని చెప్పలేము మరియు అతని నిక్షేపణ ప్రకారం, అతను ఉదయం 7: 00-8: 00 గంటలకు మరణించిన వ్యక్తి మరణానికి సంబంధించిన సమాచారాన్ని అందుకున్నాడు. మరుసటి రోజు ఉదయం మరియు పోలీసులు చేరుకునే వరకు అతను నేరం జరిగిన ప్రదేశాన్ని సందర్శించలేదు, అది 10: 00 AM మరియు చాలా తర్వాత మాత్రమే, అతని స్టేట్మెంట్ను సాయంత్రం 4: 00 గంటలకు రికార్డ్ చేసింది. మరణించిన వారి కుటుంబ సభ్యులకు, పొరుగువారికి లేదా పోలీసులకు ఎవరికీ సమాచారం ఇవ్వకుండా లేదా కలవకుండా అతని నిశ్శబ్ద మౌనం వివరించలేనిది.

22. ఇన్వెస్టిగేషన్ ఆఫీసర్, I.Tirkey (PW-19) అయిన ప్రాసిక్యూషన్ యొక్క స్టార్ సాక్షితో వ్యవహరించడం ద్వారా, అతని సాక్ష్యం ఎటువంటి విశ్వసనీయతకు పూర్తిగా అనర్హమైనదిగా మేము గుర్తించాము:నమ్మశక్యం కాని; మరియు సాక్షి విశ్వసనీయమైనది కాదు.మరణించిన వ్యక్తి మరియు నిందితుల మధ్య ఎటువంటి ముందస్తు శత్రుత్వాన్ని గౌరవించకుండా అతను 15లో గజాధర్ చౌదరి (PW-10) లేదా గోపాల్ యాదవ్ (PW-7) యొక్క స్టేట్మెంట్ను నమోదు చేయనందున మేము ఇలా చెబుతున్నాము.నేరం పుట్టుకకు సంబంధించిన ఆధారాలు అతను సేకరించలేదు.నిందితుడు ప్రదీప్ కుమార్ను 3.10.2023న అదుపులోకి తీసుకున్న విషయం కూడా ఆయన పేర్కొనలేదు.ఏది ఏమైనప్పటికీ, అతను సాక్షులను విచారించలేదు, మన దృష్టిలో, సంఘటన యొక్క వాస్తవ సంఘటనకు సంబంధించి కొంత వెలుగునిచ్చి ఉండవచ్చు.నేరం జరిగిన ప్రాంతానికి 30 నుంచి 70

మీటర్ల దూరంలో రామ్సేవక్ , గోపాల్ మరియు రాశ్రీల ఇళ్లు ఉన్నాయని అతను అంగీకరించాడు.అయినప్పటికీ, అతను వాటిలో దేనినీ పరిశీలించలేదు.ఎందుకని? ఎలాంటి వివరణ లేదు.ముఖ్యంగా, నేరం జరిగిన సమయాన్ని మరియు విధానాన్ని సూచించే "దర్యాప్తు ఎటువంటి ప్రత్యక్ష సాక్ష్యాధారాలు లేవని నిర్ధారించబడింది" అని అతను అంగీకరించాడు.నిందితుడి నుండి స్వాధీనం చేసుకున్న తాళాలు సంబంధించి కొన్ని పత్రాలను సిద్ధం చేసినట్లు అతను అంగీకరించాడు, అయితే అతని డైరీలో అలాంటి వాస్తవాలు నమోదు కాలేదు.నిజానికి, ఆయన తయారుచేసిన పంచనామాలో అలాంటి వాస్తవాలు నమోదు కాలేదు.దర్యాప్తు అధికారి (PW-19) సహ నిందితుడు భైంసా నేరాన్ని నిర్ధారించడానికి వచ్చిన ఆధారం అతని వివరణలో లేదు.వాస్తవానికి, భైంసాలో 16 మంది ఏదైనా నేరానికి పాల్పడ్డారని అనుమానించినట్లు కూడా అతను పేర్కొనలేదు.నేరం చేసినందుకు అప్పీలుదారుని అరెస్టు చేయడానికి దర్యాప్తు అధికారి (PW-19) యొక్క ఏకైక ఆధారం అతని అదనపు న్యాయపరమైన ఒప్పుకోలు (ఉదా. P.11) ఇది మా దృష్టిలో, ఆమోదయోగ్యంగా కాకుండా, ఎటువంటి ఉపయోగం లేదు ఇది ఏ కొత్త వాస్తవాన్ని పునరుద్ధరించడానికి దారితీయలేదు – అది కిరాణా దుకాణం స్థలం కావచ్చు; నిందితులు మరియు మరణించిన వారి మధ్య ఉన్న ఉద్రిక్తత; డోడ్కి కాలువ సమీపంలో మృతుని మృతదేహం వెలికితీత:ఈ వాస్తవాలన్నీ పోలీసులకు ముందే తెలుసు మరియు డబ్బు మరియు తళలా గుత్తి వసూలు చేయుటకు సంబంధించి మేము ఇప్పటికే సమస్యను చర్చించాము.

23. మృతదేహాన్ని పోస్ట్మార్టం కోసం పంపడమే కాకుండా, దర్యాప్తు ఆఫీసర్ (PW-19) నేరము జరిగిన ప్రదేశంలో తాను ఏ విచారణ నిర్వహించాడో పేర్కొనలేదు.ఈ వ్యక్తి మాత్రమే విచారణ జరిపాడని మరియు అతను మరే ఇతర నేరంలో నిమగ్నమై లేడని లేదా ఇతర అత్యవసర పనికి హాజరుకావాల్సి వచ్చిందని, ఫలితంగా అది ఆలస్యం అవుతుందని ప్రాసిక్యూషన్ కేసు. ప్రథమ సమాచార నివేదిక (Ex.P-6) పరిశీలనలో గజధర్ చౌదరి (PW-10) 17 మంది నిందితుడు ప్రదీప్ కుమార్ పేరును నేరములో అనుమానితుడిగా వెల్లడించినట్లు వెల్లడైంది.

కాలంలో నివేదిక అందజేశారా లేదా అన్న సందేహం నెలకొంది.అంతే కాకుండా దర్యాప్తు అధికారి (PW-19) అనుమానితుడి గురించి స్వయంగా తెలిసి ఉంటే , అతన్ని వెంటనే అదుపులోకి తీసుకోకుండా లేదా పరీక్షించకుండా ఏమి నిరోధించింది.వాస్తవానికి, ఇతర వ్యక్తులను అనుమానితులుగా అదుపులోకి తీసుకున్నట్లు రికార్డుల్లోకి వచ్చింది.నిర్వహించిన దర్యాప్తు పూర్తిగా అబేషరతుగా ఉంది మరియు సాధారణ పద్ధతిలో జరిగింది.ఈ నేపథ్యంలో ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులు,

మరింత ప్రత్యేకంగా (PW-19), (PW-10) మరియు (PW-7) నిజాయతీగా లొంగిపోయారని చెప్పలేము.

24. సందర్భోచిత సాక్ష్యాలపై ఎక్కువగా ఆధారపడే కేసులలో నేర న్యాయ నిర్వహణలో ప్రధాన సూత్రాలు, రెండు అభిప్రాయాలు సాధ్యమయ్యే చోట, ఒకటి నిందితుడి అపరాధాన్ని మరియు మరొకటి అతని నిర్దోషిత్వాన్ని సూచిస్తుందని గమనించడం ముఖ్యం. , నిందితులకు అనుకూలమైన దానిని తప్పనిసరిగా స్వీకరించాలి.[కాళి రామ్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ ఎచ్. పి. (1973) 2 ఎస్ సి సి 808].

25. ప్రస్తుత కేసులో, మా ముందున్న పరిస్థితులను కలిపి తీసుకున్నప్పుడు, నిందితుడు ప్రదీప్ కుమార్ని దోషిగా భావించి ఒకే ఒక పరికల్పనను నిర్ధారించలేదని మేము తెలియజేస్తున్నాము.అతనిపై అన్ని సహేతుకమైన సందేహాలకు అతీతంగా అతని నేరము రుజువు చేయబడితే తప్ప, అతను నిర్దోషి అని భావించడానికి అనుకూలంగా ఉంటుంది.[బాబు వర్సెస్ స్టేట్ కేరళ, (2010) 9 ఎస్ సి సి 189].ప్రతిష్టాత్మకమైన సూత్రాలు లేదా మన చట్టం యొక్క వెబ్లో ఉన్న సహేతుకమైన సందేహానికి అతీతంగా రుజువు యొక్క గోల్డెన్ థ్రెడ్లు క్రింద ఉన్న న్యాయస్థానాల ద్వారా నిర్విఘ్నంగా విస్తరించకూడదు.

26. ప్రస్తుత సందర్భంలో, మేము పూర్తిగా స్థాపించబడిన వరుస పరిస్థితులు లేదా నిందితుడి యొక్క అపరాధాన్ని మాత్రమే కనుగొనలేము, నేరం రుజువు కావడానికి చాలా తక్కువ సందేహం లేదు.శరద్ బిర్ధిచంద్ సర్దా వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ మహారాష్ట్ర, (1984) 4 ఎస్. సి. సి 116 మైలురాయి కేసులో సందర్భోచిత సాక్ష్యాల చుట్టూ తిరిగే కేసులో నిందితుడికి శిక్ష విధించబడటానికి ముందు తప్పనిసరిగా నెరవేర్చవలసిన ముఖ్యమైన షరతులను ఈ కోర్టు పేర్కొంది.

"153. ఈ నిర్ణయాన్ని నిశితంగా పరిశీలిస్తే, ఒక నిందితుడిపై కేసు పూర్తిగా నిర్ధారింపబడుతుందని చెప్పడానికి ముందు ఈ క్రింది షరతులు తప్పక నెరవేర్చబడాలని తెలుస్తుందిః:

(1) అపరాధం యొక్క ముగింపును రూపొందించాల్సిన పరిస్థితులు పూర్తిగా స్థాపించబడాలి.సంబంధిత పరిస్థితులు "తప్పనిసరిగా ఉండాలి లేదా చేయాలి" మరియు "కావచ్చు" కాదని ఈ కోర్టు సూచించిందని ఇక్కడ గమనించవచ్చు.శివాజీ సహబ్రావ్ బోబడే వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ మహారాష్ట్ర [(1973) 2 ఎస్. సి. సి. 793 : 1973 ఎస్. సి. సి. [(1973) 2 ఎస్. సి. సి. 793 : 1973 ఎస్. సి. సి.లో ఈ న్యాయస్థానం నిర్వహించినట్లుగా, వ్యాకరణపరంగా మాత్రమే కాకుండా, “నిరూపించబడవచ్చు” మరియు “తప్పక ఉండాలి లేదా నిరూపించబడాలి” మధ్య చట్టపరమైన

వ్యత్యాసం ఉంది. (Cri) 1033 : 1973 Crl LJ 1783] ఇక్కడ పరిశీలనలు జరిగాయి:[ఎస్ సి సి పేరా 19, p. 807: ఎస్ సి సి(Cri) p. 1047]

"ఖచ్చితంగా, ఒక న్యాయస్థానం దోషిగా నిర్ధారించే ముందు నిందితుడు తప్పక దోషిగా ఉండకూడదు మరియు 'కావచ్చు' మరియు 'తప్పక ఉండాలి' మధ్య మానసిక దూరం చాలా పొడవుగా ఉంటుంది మరియు అస్పష్టమైన ఊహాగానాలను ఖచ్చితమైన ముగింపుల నుండి విభజించడం అనేది ప్రాథమిక సూత్రం. ”

(2) అలా స్థాపించబడిన వాస్తవాలు నిందితుడి అపరాధం యొక్క పరికల్పనతో మాత్రమే స్థిరంగా ఉండాలి, అంటే, నిందితుడు దోషి అని తప్ప మరే ఇతర పరికల్పనపై అవి వివరించబడకూడదు,

(3) పరిస్థితులు నిశ్చయాత్మక స్వభావం మరియు ధోరణితో ఉండాలి,

(4) వారు రుజువు చేయవలసినది తప్ప సాధ్యమయ్యే ప్రతి పరికల్పనను మినహాయించాలి మరియు

(5) నిందితుడి నిర్దోషిత్వానికి అనుగుణమైన ముగింపు కోసం ఎటువంటి సహేతుకమైన ఆధారాన్ని వదిలివేయకుండా పూర్తి వరుస సాక్ష్యాలు ఉండాలి మరియు అన్ని మానవ సంభావ్యతలోనూ ఆ చర్య నిందితుడిచే చేయబడిందని చూపించాలి. ”

27. సాధారణంగా , మేము దిగువ న్యాయస్థానాల యొక్క ఏకకాలిక ఫలితాలతో జోక్యం చేసుకోము.మేము అసాధారణమైన 20 కేసుల్లో లేదా స్థూల తప్పిదాలు జరిగినప్పుడు, దారుణ పరిస్థితులను పట్టించుకోకుండా మరియు న్యాయవిచారణకు దారితీసే నేర న్యాయశాస్త్రం యొక్క బాగా స్థిరపడిన సూత్రాలను మాత్రమే తీసుకుంటాము.

అందువల్ల రామపూపాలలో పేర్కొన్న సూత్రాల దృష్ట్యా అటువంటి ఫలితాలను సరిదిద్దడం మన కర్తవ్యం.రెడ్డి వర్సెస్ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం, (1970) 3 ఎస్. సి. సి. 474, బాలక్ రామ్ వర్సెస్ యు. పి. రాష్ట్రం, (1975) 3 ఎస్. సి. సి. 219 మరియు భోగిన్భాయ్ హిర్జిభాయ్ వి. గుజరాత్ రాష్ట్రం, (1983) 3 ఎస్. సి. సి. 217.

28. ముగించడానికి , దిగువ కోర్టు ఇద్దరు, అప్పీలుదారుల నేరానికి పాల్పడినట్లు గుర్తించడంలో తప్పుచేశాయని, సెక్షన్ 302/34 IPC కింద 201/34 IPC రీడ్ కింద అభియోగాలు మోపినట్లు మేము తెలియజేస్తున్నాము. అందువల్ల మేము ఎల్డి ద్వారా 28.08.2004 నాటి తీర్పుపై నేరము

మరియు శిక్ష యొక్క అన్వేషణలను పక్కన పెట్టాము. 2004 CRA No.940లో భైంసా@నంద్లాల్ మరియు ఇతరులు పేరుతో 21.07.2017 నాటి తీర్పులో ట్రయల్ కోర్ట్ ధృవీకరించబడింది. vs. ఛత్తీస్గఢ్ రాష్ట్రం.

29. అప్పీల్ అనుమతించబడుతుంది మరియు అప్పీలుదారు అతనిపై విధించిన అన్ని అభియోగాల నుండి విముక్తి పొందాడు.

ఏదైనా ఇతర కేసులో అవసరమైతే తప్ప వెంటనే విడుదల చేయాలని మేము అప్పీలుదారు ప్రదీప్ కుమార్ను ఆదేశిస్తున్నాము.

న్యాయమూర్తి.... (బి. ఆర్. గవాయి)

న్యాయమూర్తి.... (సంజయ్ కరోల్)

స్థలంః న్యూ ఢిల్లీ

తేదీః మార్చి 16,2023;